

la

L'INSTITUT AGRÍCOLA

Dreccera

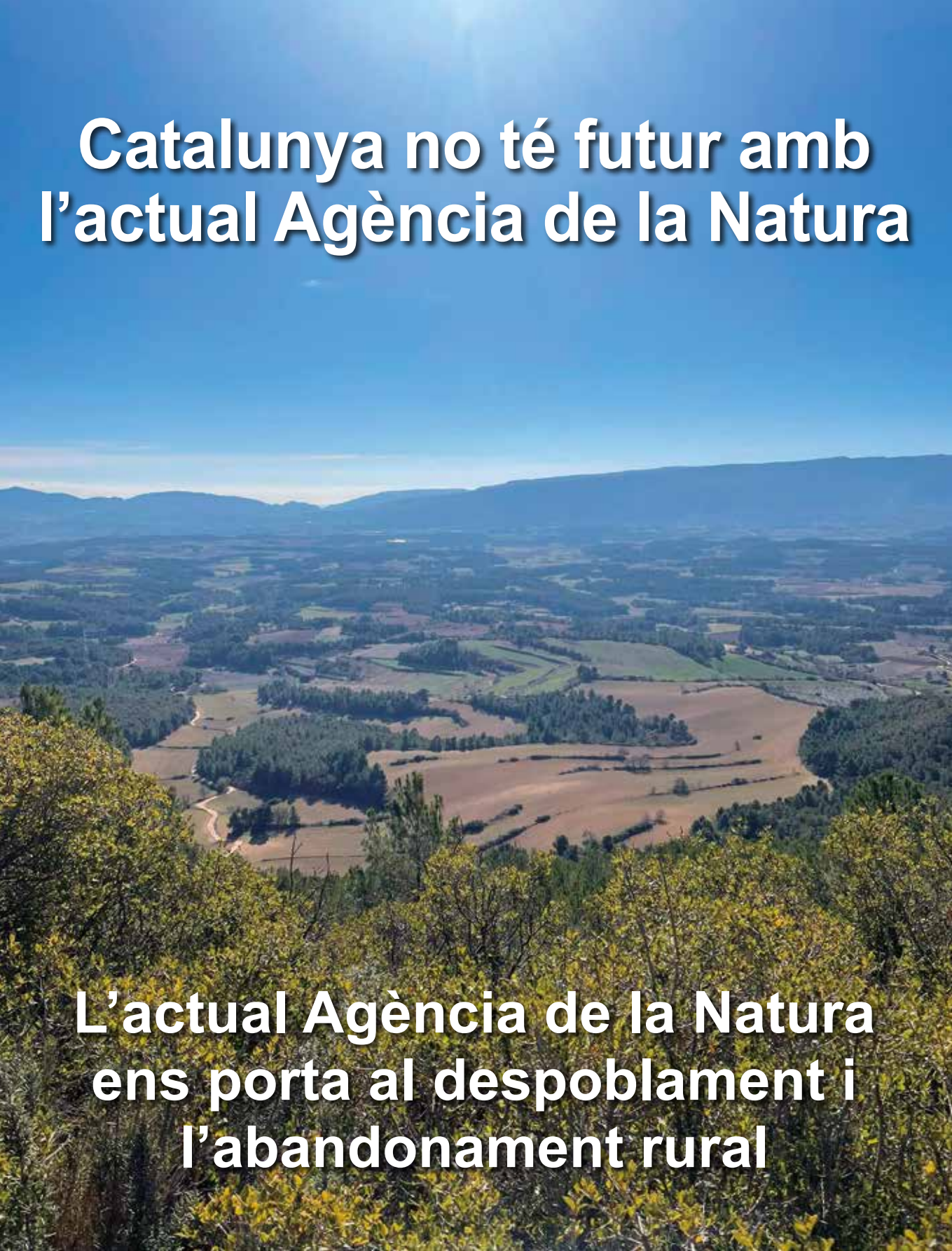
núm. 209

Gener-Febrer 2025

Revista de la Patronal Agrària de Catalunya fundada el 1851

5€

www.institutagricola.org

**Catalunya no té futur amb
l'actual Agència de la Natura**

**L'actual Agència de la Natura
ens porta al despoblament i
l'abandonament rural**

L'INSTITUT AGRÍCOLA

Associació d'Empresaris Agraris
Fundat l'any 1851

Empresaris

4 **GEOPOLÍTICA**

Polònia, el nou timó de la Unió Europea?

8 **TERRITORI**

L'Institut Agrícola i Foment exigeixen canvis a l'Agència de la Natura per evitar un gran perjudici al teixit empresarial català

10 **EUROPA**

Programa del Consell de la Unió Europea del primer semestre 2025

14 **SERVEI D'ESTUDIS**

Impacte del tractat EU-MERCOSUR per al sector agroindustrial europeu

19 **AIGUA**

Comunitat de Regants del Penedès

22 **MEDI AMBIENT**

L'ampliació de la ZEPA del delta del Llobregat és nul·la de ple dret

26 **EMPRESA**

L'Institut Agrícola informa als empresaris agraris de la nul·litat del procés d'ampliació de la ZEPA del delta del Llobregat

GREGARISME EMPOBRIDOR

Observem algunes tendències de la societat actual, veiem en què deriva l'acció política en moltes democràcies. És bo reflexionar i buscar què pensaven els clàssics.

Alexis de Torkeville a "Democràcies a Amèrica" ho va intuir: "El gran perill democràtic és el sotmetiment absolut a l'opinió pública".

La degradació de la sociabilitat com natural a l'ésser humà en gregarisme sumís, dòcil, impersonal és un perill que, tristament, es fa realitat quotidiana.

Julian Mariás senyalava: "La por porta a esborrar-se, a no ser ningú, a refugiar-se al ramat amb renúncia a la bibliografia personal". Estem davant del gran risc de que l'ésser humà dimiteixi de la seva condició personal. Si renunciem a ser la nostra millor versió, si ens despersonalitzem, quin futur li espera a la comunitat de la que formem part?

Gandhi deia: "Vols canviar el món? Comença per tu mateix". El lideratge entès com un viatge des de dins cap a fora, des del Jo cap el Nosaltres, des del singular al plural, una experiència personal transformadora que, paradoxalment, té una influència alliberadora en els demés. Si et saltes aquest pas, el viatge deriva, com a mínim, en burocràcia inanimada, en totalitarisme subtil i excloent.

G.K. Chesterton "L'Amor o la força del destí" descobreix una escena familiar: "Qualsevol que surti de la porta de casa seva està obligat a entrar en una processó; tots caminant de la mateixa manera i, en bona mesura, a portar el mateix uniforme". Els mítings polítics, els congressos dels partits, son l'expressió més evident i empobridora d'aquesta dimissió personal.

Discursos construïts a l'entorn de la llibertat, de la dignitat de cada persona son immediatament desmentits, en quan un atrevit surt del "pe-lotón", gosa a pensar per ell mateix, discrepar lleialment. Amb sotilesa i sense miraments serà assenyalat i expulsat del grup.

La situació no pot acabar bé si esquiven la soledat si anesthesiem la nostra consciència, si retorcem la realitat per justificar-nos, si renunciem a la nostra dignitat i independència, si no existeixen fronteres morals i si tot val.

Válclav Havel reivindica una altra manera de fer política. S'ha de tenir el valor i intel·ligència per atrevir-se a pensar, decidir i actuar per un mateix. Només així es pot construir una societat més lliure, honesta i responsable. Per aquest motiu l'autèntica batalla es produeix a les aules.

la Drecera

Director:

Josep Maria Majó

Redacció, Administració i Publicitat:

Plaça Sant Josep Oriol, 4 -Barcelona 08002

Tel. 93 301 16 36

E-mail: info@institutagricola.org

Impressió:

OFFSET INFANTA

Suscripció anual:

30 euros

Dipòsit Legal:

B - 23.784 - 1993

Associada a l':

LA DRECERA expressa la seva opinió mitjançant l'Editorial. Les informacions i opinions expressades en els articles signats són d'exclusiva responsabilitat dels seus autors.

Polònia, el nou timó de la Unió Europea?

Amb el lema "**Una Europa segura!**", Polònia ha assumit la presidència rotatòria del Consell de la Unió Europea el primer semestre de 2025 en un moment crucial, amb **Donald Tusk** al capdavant.

El grup de 27 països membres de la UE s'enfronta a una economia fràgil, a l'impacte continu de la guerra de Rússia a Ucraïna i a obstacles per a l'ampliació.

El programa de treball per organitzar els treballs del Consell durant els propers divuit mesos se centra en la seguretat i defensa; el reforç de la competitivitat i prosperitat i la defensa dels valors democràtics de la Unió Europea.

Mentre els líders de França i Alemanya estan preocupats pels desafiaments polítics interns, Polònia, sovint vista com una força disruptiva en la política de la UE, ara està assumint el comandament.

Polònia presidirà el Consell de la Unió Europea durant els pròxims sis mesos.

No obstant això, el seu creixent estatus a la UE suggereix que el seu paper de lideratge a la UE pot estendre's molt més enllà d'aquest mandat.

Aquesta presidència es desenvoluparà durant la posada en marxa del cicle institucional europeu 2024-2029, ja que la nova **Comissió Europea** va entrar en funcions tan sols el passat 1 de desembre, data en la qual també va prendre possessió del seu càrrec el nou president del **Consell Europeu**, **António Costa**.

En aquests primers mesos de l'any s'espera la presentació d'importants propostes polítiques i legislatives de gran impacte empresarial, com la **Brúixola de Competitivitat** o el **Pacte Industrial Net**, de manera que els col·legisladors, Consell i Parlament Europeu, hauran d'elaborar les seves posicions al respecte.

Vint-i-un anys després del seu ingrés a la UE, Polònia es presenta com un país i una economia totalment transformats. Polònia emergeix com un actor polític clau en els assumptes interns i en l'acció exterior de la UE, especialment en estimular les respostes de la UE contra l'agressió russa i com a partidària de l'ampliació de la Unió Europea.

Polònia va assumir la presidència del Consell de la UE l'1 de gener de 2025, després de sis mesos d'Hongria al comandament. Polònia treballarà al costat de Dinamarca i Xipre com un "trio", la qual cosa permetrà la continuïtat i la planificació a llarg termini durant un període de divuit mesos. El programa de treball d'aquest trio per organitzar els treballs del Consell durant els propers divuit mesos se centra en: la **seguretat i defensa**; el **reforç de la competitivitat i prosperitat** i la defensa dels **valors democràtics** de la Unió Europea.

Hi ha l'esperança que després de la presidència d'Hongria, Polònia, amb el primer ministre **Donald Tusk**, aconsegueixi crear un consens entre els Estats membres de la UE. No obstant això, la UE no tindrà sis mesos de navegació tranquil·la. Ha de lidiar amb Rússia a les seves fronteres orientals, la guerra i les crisis humanitàries a Orient Mitjà i la presidència de Trump, sota la qual es posaran a prova les relacions entre la UE i els EUA, alhora que aborda l'estancament de la competitivitat i una escena política fragmentada dins de la UE.

El **context geopolític** de 2025 ve marcat per, entre d'altres, el nou govern d'EUA i la incertesa sobre les seves prioritats en les relacions exteriors, la situació política en alguns països veïns de la UE com Geòrgia o Moldàvia, o la inestabilitat al Pròxim Orient. Tot això sense oblidar a més que assumptes com la vulnerabilitat de les cadenes de subministrament internacionals, els preus d'accés a l'energia i la reducció de les dependències externes per al seu subministrament o l'adaptació als efectes del canvi climàtic, continuaran marcant l'agenda durant aquest semestre en el context de la concreció de les mesures per relançar la competitivitat empresarial. A més, Polònia donarà suport a una ampliació de la UE basada en els mèrits.

Les prioritats de Polònia per a la seva presidència semestral són **reforçar la seguretat europea en totes les seves dimensions**: exterior, interior, informació, economia, energia, agricultura i salut.

En un intent de respondre als desafiaments actuals, Polònia ha definit set pilars de seguretat: reforçar les capacitats de defensa, protegir la població i les fronteres, augmentar la resiliència davant la interferència estrangera i la desinformació, garantir la seguretat i la llibertat de l'activitat econòmica, la transició energètica, una agricultura competitiva i resilient, i la seguretat sanitària

El major objectiu de Polònia per a la UE és el d'enfortir la **seguretat exterior**. En el seu programa de presidència, Polònia es compromet a donar suport als debats sobre la despesa en defensa i a reforçar la cooperació amb l'OTAN i els socis no pertanyents a la UE. Polònia ja és qui dedica major despesa en defensa com a percentatge del PIB a la UE i l'OTAN i creu que altres països de la UE s'haurien de comprometre molt més.

Les alarmes que sonen sobre la competitivitat de la UE arran de l'**Informe Draghi** es reflecteixen en el programa de la presidència de Polònia, on els seus plans per al Consell de Competitivitat inclouen **reforçar les bases del Mercat Únic** i desenvolupar una política industrial de la UE.

Per garantir la **seguretat econòmica**, Polònia busca abordar les dependències de la cadena de subministrament i mitigar les accions proteccionistes de tercers països. Tot i que no s'esmenta explícitament els Estats Units, els canvis proposats pel president electe Trump a la política comercial estatunidenca són, sens dubte, una incomoditat.

Cal destacar que, entre les set dimensions de seguretat de Polònia, no s'inclou el concepte de seguretat climàtica, que podria haver-se centrat a augmentar la resiliència de la UE als fenòmens climàtics i reduir la nostra dependència dels combustibles fòssils. Polònia, com molts països de la UE, ha experimentat **un marcat desacord dels agricultors respecte a alguns aspectes del Pacte Verd Europeu**. A més, la proporció del valor afegit brut de l'agricultura, la silvicultura i la pesca a Polònia és el doble de la mitjana de la UE. Per tant, tal vegada l'exclusió del clima com a epígraf hagi estat una decisió estratè-

gica que va tenir en compte les pressions polítiques internes. No obstant això, el programa sí que esmenta la importància de desenvolupar tecnologies per facilitar una transició a l'energia neta en el marc de les seves prioritats **de seguretat energètica**. Polònia també tractarà de combatre la desinformació climàtica en el marc de les seves prioritats **de seguretat de la informació** i promourà un allunyament de les sancions i obligacions en termes d'objectius climàtics, per centrar-se en canvi en les recompenses i els incentius.

Les prioritats de Polònia **en matèria de seguretat alimentària** inclouen l'elaboració d'una Política Agrícola Comuna (PAC) sòlida i la simplificació dels objectius del Pacte Verd Europeu perquè sigui "acceptable" per als agricultors

Donald Tusk en la presentació de les seves prioritats davant l'Eurocambra: (22/01/2025)

*"No crec que ningú aquí posi en qüestió que necessitem protegir el **medi ambient**, som conscients de les potencials conseqüències desastroses que seguirien en cas de no prendre mesures però n'hi ha un però. No podem permetre'ns **no ser competitius**. No siguem ingenus. Si Europa se'n va a la "banqueta", qui protegirà el medi ambient per nosaltres?"*, ha subratllat.

Perquè en la seva oda a Europa, a la Cambra legislativa de la UE i al capdavant de la presidència del Consell, Tusk ha cridat a "ser valents" i **desregular**. I ho ha fet en un sentit molt concret. El primer ministre ha posat el **Pacte Verd Europeu** en el seu punt de mira. Demana **rebaixar els estàndards mediambientals** per a les **polítiques agrícoles o energètiques**, i revisar la legislació existent en nom de la competitivitat.

EUROPA MIRA A POLÒNIA AMB ESPERANÇA

Tant els analistes com els experts reconeixen que el centre de gravetat d'Europa s'està desplaçant cap a l'est. Les "velles" potències d'Alemanya i França es troben embolicades en una agitació política interna que obstaculitza la seva capacitat de lideratge. A més, les economies d'Europa central i oriental compten amb algunes de les taxes de creixement més fortes de la UE. L'Institut d'Estudis Econòmics Internacionals de Viena va pronosticar un creixement mitjà del 2,6% per als estats membres d'Europa de l'Est, en comparació amb un creixement del 0,6% per a la zona de l'euro el 2024. Polònia emergeix aquí com a líder, amb una taxa de creixement esperada del 3,6% el 2025.

El seu programa de presidència mostra entusiasme pel canvi i un desig també de liderar-lo. Polònia ha demostrat que es pren en serio el seu paper de lideratge. El buit de poder que hi ha actualment a França i Alemanya, i la sòlida posició econòmica de què gaudeix Polònia, suggereixen que les condicions són propícies perquè sorgeixi com a líder fins i tot més enllà d'aquests sis mesos, atès que la UE inevitablement s'inclinarà per Polònia per rebre orientació sobre Rússia i l'ampliació.

Durant l'últim any, els socis estrangers han anat percebent cada vegada més a Polònia com un país que pot assumir un paper de lideratge al nostre continent. El desenvolupament polifacètic de Polònia i el seu compromís amb els valors democràtics, que constitueixen la base de la UE, donen als països europeus l'esperança que la Presidència polonesa enforteixi tota la comunitat.

"Polònia està assumint el timó de la Unió Europea en el millor moment possible... Polònia és una font de resiliència i força en un moment en què l'autoritarisme i el populisme suposen una amenaça cada vegada més gran per als nostres valors. Les dones i els homes polonesos són una inspiració per fer front a aquests fenòmens en un moment en què les influències estrangeres amenacen la integritat de la nostra democràcia".

Antonio Costa

President del Consell Europeu

(...) "La presidència rotatòria de la Unió Europea només atorga a Donald Tusk un mandat de sis mesos. Sis mesos per animar tots els altres dirigents europeus a posar-se les piles, a reprendre la filosofia fonamental d'Europa que, des de la seva creació, tants bons fruits econòmics, socials i polítics ens ha donat. Sis mesos per dir que Europa continuarà sent democràtica i liberal, que no acceptarà l'imperialisme rus ni el xantatge estatunidenc. Un programa com el de «¡Seguretat, Europa!» hauria de tornar a il·lusionar tots els nostres pobles, que avui se senten orfes de líders il·lustrats".

Guy Sorman

"El momento polaco". ABC 13/01/2025

L'Institut Agrícola i Foment exigeixen canvis a l'Agència de la Natura per evitar un greu perjudici en el teixit empresarial català

L' àmbit d'actuació de l'Agència és tan ampli que condiciona qualsevol desenvolupament estratègic en l'agricultura, el regadiu, la silvicultura, la ramaderia, l'agroalimentació, la indústria, les infraestructures, l'energia o l'urbanisme, entre d'altres. Qualsevol activitat que necessiti del territori per al seu desenvolupament.

La veu dels empresaris catalans no pot quedar al marge de la posada en marxa de l'Agència de la Natura. En cas contrari, el risc de prendre decisions arbitràries és molt elevat, generant desincentius per a la inversió i animant a la deslocalització i l'abandonament dels espais agraris

És imprescindible acotar l'àmbit d' actuació al que veritablement cal protegir, començant pel que s'ha fet malament durant anys amb el medi natural: l'absència de criteris tècnics, científics i econòmics en una gestió ordenada i de qualitat.

No hi ha necessàriament una correlació directa entre la protecció del medi natural i les mesures que l'Agència prendrà, menys encara davant l'absència d'estudis d'impacte sobre el teixit productiu per part de l'òrgan impulsor que és la Generalitat de Catalunya.

L'Institut Agrícola i Foment del Treball exigeixen canvis profunds perquè la posada en marxa de l'Agència de la Natura posa en risc el desenvolupament econòmic i el teixit productiu perquè no hi ha una garantia que es realitzi una gestió adequada del medi natural a Catalunya. Per promoure l'atracció de noves indústries i el retorn de les que van marxar en els darrers anys, i **evitar el tancament de les activitats agrícoles, ramaderes i silvícoles que romanen al territori**, l'Agència de la Natura ha de donar un gir de 180 ° per generar incentius positius i no majors costos. En línia amb la política europea, cal evitar una regulació excessiva i contradictòria. Aquesta Agència, tal com està plantejada en aquest moment, suposa més burocràcia improductiva i més costos per a les empreses sense un retorn tangible per a la natura.

Segons la redacció actual de la normativa, es tracta d'una Agència que tindrà plenes competències per, en última instància, prendre decisions sobre desenvolupaments urbanístics, instal·lació d'hivernacles, regadius, tecnologia de precisió, aprofitaments forestals, energies renovables, desenvolupament industrial, marítim i aeri, infraestructures hídriques o plantes de biomassa, entre d'altres. En resum, **qualsevol activitat que requereixi del territori o els seus recursos per al seu desenvolupament**. La creació d'aquest nou organisme paral·lel a l'actual Administració amb plena capacitat recaptatòria (l'impost al CO2 que provoca una pèrdua de competitivitat respecte a Europa i a la resta d'Espanya i **que afecta especialment als entorns rurals**), d'endeutament, administrativa i sancionadora té un impacte molt important sobre

l'activitat econòmica de Catalunya més enllà del teòric fi inicial de conservació natural.

En aquest sentit, **L'Institut Agrícola i Foment exigeixen modificar l'àmbit d'actuació de l'Agència, restringint la seva competència a boscos d'especial protecció públics** i amb acords específics, on és més important posar en marxa plans específics de gestió, innovació científica i avaluació de riscos. Les qüestions centrals són l'àmbit d'actuació, la presa de decisions i gestió de l'organisme i la manera com s'exerceixen les competències pròpies, que pot ser tant amb una visió que promogui el desenvolupament econòmic i la reindustrialització com amb **una visió restrictiva on només es busqui un entorn natural de postal**.

És imprescindible, per tant, acotar l'àmbit d'actuació al que veritablement cal protegir, començant pel que s'ha fet malament durant anys amb el medi natural: l'absència de criteris tècnics, científics i econòmics en una gestió ordenada i de qualitat.

Davant d'una situació tan important, la veu dels empresaris catalans no pot quedar al marge quan és més que evident que la Generalitat pretén multiplicar el poder actual que té la declaració d'impacte ambiental (DIA) per a qualsevol desenvolupament empresarial. En cas contrari, el risc de prendre decisions arbitràries és molt elevat, generant desincentius per a la inversió i animant a la deslocalització, l'abandonament i promovent la despoblació.

No hi ha reindustrialització ni recuperació possible de la confiança dels empresaris si el Govern posa en marxa instruments que no són neutrals a l'activitat econòmica, sinó que més aviat la perjudiquen.

Per aquest motiu, L'Institut Agrícola i Foment del Treball reclamen la seva presència en la presa de decisions de l'Agència, atès que la seva actuació afecta de manera transversal la pràctica totalitat dels sectors econòmics de Catalunya i perquè, ara per ara, no hi ha necessàriament una correlació directa entre la protecció del medi natural i les mesures que l'Agència prendrà, menys encara davant l'absència d'estudis d'impacte sobre el teixit productiu per part de l'òrgan impulsor que és la Generalitat de Catalunya.

EXTRACTE DEL PROGRAMA DEL CONSELL DE LA UNIÓ EUROPEA DEL PRIMER SEMESTRE DE 2025

En una gala inaugural celebrada al Teatre Nacional de Varsòvia el 3 de gener, el primer ministre polonès **Donald Tusk** va instar els seus socis de la UE a centrar-se en la fortalesa i la resiliència. "**Hem de protegir la llibertat i la sobirania i fer que Europa torni a ser forta**", va afirmar Tusk.

Donald Tusk:

Per a Europa, aquest és el moment del judici i la decisió. La Unió Europea ha de protegir-se a si mateixa i als seus ciutadans i tenir cura del seu veïnatge immediat. Ha de donar als europeus una sensació de seguretat i perspectives de desenvolupament. Per tant, la Presidència polonesa donarà suport a les activitats que enforteixin la seguretat europea en totes les seves dimensions: externa, interna, informativa, econòmica, energètica, **alimentària** i sanitària.

Per fer Europa més segura, necessitem la unitat de la Unió Europea i la seva voluntat de treballar conjuntament amb socis que comparteixin els nostres valors, inclosos els que aspiren a ser membres de la UE.

Donarem suport a una ampliació de la UE basada en el mèrit: donar la benvinguda a nous membres és un imperatiu geopolític i una oportunitat per estendre l'estabilitat i el creixement a tot el continent. La presidència polonesa buscarà un suport sostingut per a Ucraïna i la seva reconstrucció, així com augmentar la pressió sobre Rússia i els seus aliats per posar fi a l'agressió en curs el més aviat possible. Una interrupció definitiva de les importacions de recursos energètics russos és essencial per a la seguretat energètica d'Europa, que nosaltres, com a presidència, perseguirem activament. També intentarem enfortir els llaços transatlàntics i la

cooperació amb aliats de fora de la Unió Europea. L'enfortiment de la cooperació de la UE amb els Estats Units serà de gran importància.

L'agressió contínua de Rússia contra Ucraïna també és una guerra contra els principis i valors que consagra la Unió Europea. Demostra que la democràcia, la llibertat i l'estat de dret no se'ns donen d'una vegada per totes. En línia amb l'**Agenda Estratègica 2024-2029** de la UE, els valors europeus fonamentals, inclòs l'estat de dret, guiaran les activitats de la presidència polonesa, tant a nivell intern com extern. Procurarem que siguin respectats i promoguts per la Unió Europea, posant èmfasi en el paper especial de la societat civil.

AGRICULTURA COMPETITIVA I RESILIENT

Els aliments segurs, d'alta qualitat i accessibles són un bé públic europeu. Per tant, Europa ha de garantir que es reforci la posició dels agricultors en les cadenes de valor, inclosos els seus ingressos estables. Necessitem una agricultura europea competitiva i resilient que proporcioni seguretat alimentària als europeus. Totes les accions de la UE han de tenir en compte els sectors agrícoles vulnerables i garantir que els productors de fora de la UE compleixin els estàndards de qualitat, seguretat i sostenibilitat dels aliments de la UE.

Per tant, la presidència polonesa s'esforçarà per donar forma a una política agrícola comuna sòlida que doni suport als agricultors i al desenvolupament de les zones rurals. La política hauria d'animar, en lloc d'obligar, els agricultors a prendre mesures per protegir el medi ambient i mostrar els beneficis de combatre i prevenir els efectes del canvi climàtic, com les inundacions i les sequeres. Treballarem en els reptes que la futura ampliació de la UE, inclosa Ucraïna, comportarà al sector.

CONSELL D'AGRICULTURA

El treball del **Consell d'Agricultura** se centrarà en les mesures necessàries per **millorar la competitivitat** del sector agrícola i augmentar la seva resiliència davant les crisis. Reconeixem que són essencials tant per **estabilitzar els ingressos** dels agricultors com per **garantir la seguretat alimentària**. Abordarem els reptes que la futura ampliació de la UE, inclosa Ucraïna, comportarà al sector.

En l'àmbit de l'agricultura, la presidència polonesa celebrarà un debat polític sobre la **visió per a l'agricultura i l'alimentació** anunciada per la Comissió. El debat, entre d'altres, contribuirà en gran mesura a determinar la forma de la **PAC després del 2027**. Les futures solucions de la PAC seran crucials per a la **seguretat alimentària i l'estabilització dels ingressos dels agricultors**. També han de fomentar la construcció i el manteniment d'una **agricultura europea competitiva i resilient i el desenvolupament de les zones rurals**. Haurien de donar suport a la transformació necessària per abordar els reptes

ambientals i climàtics, inclòs l'accés a l'aigua. En els debats destacarem la qüestió de la gestió sostenible de les espècies protegides que causen danys a la producció agrícola. No es pot passar per alt l'aspecte de simplificació de la futura PAC. La futura ampliació de la UE també és un element important que s'ha d'incloure en el debat. Assolir els ambiciosos objectius fixats per a l'agricultura i la PAC requereix un finançament adequat.

La Presidència també s'esforçarà per **racionalitzar l'assoliment dels objectius** del Pacte Verd Europeu simplificant l'arquitectura verda de la PAC perquè sigui acceptable per als agricultors.

La Presidència polonesa mantindrà un debat sobre la implementació del **principi de prova rural** (mecanisme per verificar l'impacte d'altres polítiques en el desenvolupament rural), per obtenir recomanacions a la Comissió per a l'actuació en el nou marc financer plurianual. Aquest debat també tindrà com a objectiu promoure una combinació efectiva de **diferents fonts**

de finançament per al desenvolupament rural per tal de mantenir la seva vitalitat, inclosa la seva resiliència als canvis demogràfics adversos.

La Presidència també posarà èmfasi en el paper de la **recerca, la innovació i la digitalització** per augmentar la competitivitat de tots els àmbits de l'agricultura europea i garantir la seguretat alimentària. La Presidència oferirà un espai per a un debat periòdic sobre la situació dels mercats agrícoles, amb l'objectiu d'identificar les amenaces a la competitivitat dels productes agrícoles de la UE i les intervencions necessàries per eliminar les distorsions del mercat.

La Presidència debatrà sobre la **situació en matèria de comerç internacional de productes agrícoles**. L'objectiu a perseguir és una política comercial de la UE que tingui en compte els interessos estratègics i pràctics de l'agricultura europea, promogui la seva competitivitat respecte a la producció agrícola de tercers països i garanteixi la seguretat dels aliments importats a la UE. Donarem especial importància a garantir la igualtat de condicions amb els productes agrícoles importats de tercers països que no tenen estàndards i requisits de producció agrícola tan alts com la UE.

Una prioritat per a la presidència polonesa serà **enfortir la posició dels agricultors en la cadena de subministrament d'aliments**. Es necessiten solucions per reforçar el poder de negociació dels agricultors perquè actors més poderosos com les cadenes minoristes i les plantes de processament d'aliments no els imposin condicions de cooperació desfavorables. En aquest context, la Presidència estarà preparada per desenvolupar les millors solucions possibles per als agricultors com a part dels treballs del Consell sobre les propostes legislatives per a un Reglament sobre l'organització comuna de mercats agrícoles i un Reglament sobre l'aplicació de pràctiques de mercat

transfrontereres. A més, la Presidència debatrà sobre les experiències dels Estats membres en l'eliminació de pràctiques deslleials en la cadena de subministrament alimentari i la implementació de la Directiva sobre pràctiques comercials deslleials entre empreses en la cadena de subministrament agrícola i alimentària i la necessitat de la seva revisió.

La Presidència polonesa continuarà treballant en la **revisió de la legislació sobre benestar animal**, en particular en el projecte de Reglament sobre la protecció dels animals durant el transport amb l'objectiu d'harmonitzar les pràctiques de la UE i millorar l'aplicació de la llei. A més, la Presidència negociarà amb el Parlament Europeu el projecte de Reglament sobre el benestar de gossos i gats i la seva traçabilitat. Les normes de benestar animal s'han d'adaptar millor als últims avenços científics i tecnològics, però tampoc han de distorsionar la competència i crear disparitats pel que fa a les condicions de producció animal dins i fora de la Unió Europea.

La presidència polonesa també prestarà atenció a mantenir la **competitivitat del sector de la millora vegetal**. Continuarem treballant en el projecte de Reglament sobre noves tècniques genòmiques i el projecte de Reglament sobre la comercialització de material de reproducció vegetal, tenint en compte els reptes del canvi climàtic i la innovació en l'agricultura.

La presidència polonesa prendrà mesures per garantir la **sostenibilitat i la resiliència dels boscos europeus** continuant treballant sobre el projecte de Reglament sobre la vigilància forestal i el projecte de Reglament sobre la producció i comercialització de material forestal de recreació. També coordinarem la preparació de la posició de la UE per a la 20a sessió tècnica del Fòrum de les Nacions Unides sobre els Boscos.

CONSELL DE MEDI AMBIENT

El treball del Consell de Medi Ambient se centrarà en accions per construir la resiliència del medi ambient i les societats davant el canvi climàtic. Subratllarem els beneficis tangibles que els ecosistemes saludables i estables aporten a les societats. Es posarà èmfasi en la legislació relativa a l'accés a recursos crítics per al funcionament humà, com **l'aigua i el sòl**.

La presidència polonesa se centrarà en qüestions de seguretat davant el canvi climàtic, la resiliència ambiental i social i donarà suport als esforços de la UE per **preparar un pla d'adaptació climàtica per a la UE**. Els desastres naturals experimentats per la UE, incloses les recents inundacions a Europa, posen de manifest la necessitat de desenvolupar mesures per limitar l'impacte dels fenòmens meteorològics perillosos cada vegada més freqüents.

La transició verda comporta una sèrie de reptes, especialment en el cas del coneixement limitat del públic i la vulnerabilitat associada a la manipulació i la desinformació, així com la possible manca d'acceptació pública. En conseqüència, la presidència polonesa promourà la recerca de polítiques ambientals i climàtiques amb especial èmfasi en l'ésser humà i els beneficis que comporta la transició. Promourem la lluita contra les causes i els efectes del canvi climàtic en primer lloc a través **d'incentius i suport, en lloc de prohibicions i càrregues excessives** que podrien socavar el suport públic a la transició verda.

Atès que la política climàtica europea s'ha convertit en l'objectiu d'una campanya sistemàtica de desinformació destinada a frenar la transició i mantenir la dependència d'Europa de les importacions de vectors energètics de països que no comparteixen els nostres valors, la Presidència polonesa s'esforçarà per **desenvolupar eines per combatre la desinformació sobre les polítiques ambientals i climàtiques de la UE**.

Pel que fa als treballs legislatius ja iniciats, la Presidència polonesa continuarà les negociacions amb el Parlament Europeu sobre la llei de control del sòl i la revisió de la Directiva marc de residus pel que fa als aliments i els tèxtils. Ambdues propostes són importants no només des del punt de vista mediambiental, sinó també econòmic i social. La Presidència polonesa també té la intenció de continuar les negociacions al Consell pel que fa al projecte de Reglament sobre vehicles fora de vida útil.

Tenint en compte la importància d'un medi ambient net i segur, la Presidència iniciarà negociacions amb el Parlament Europeu sobre el paquet "Una substància - Una avaluació". La Presidència també té previst continuar les negociacions sobre un projecte de Reglament sobre la prevenció de pèrdues de pellets de plàstic per reduir la contaminació per microplàstics.

Un consumidor informat és una part essencial de la transició verda. La Presidència polonesa preveu continuar les negociacions sobre el projecte de Directiva sobre la fonamentació i la comunicació de declaracions ambientals explícites (Green Claims). És un instrument valuós en la lluita contra el greenwashing i la seva adopció reduirà els efectes negatius d'aquest fenomen a la UE.

En l'àmbit de la **gestió de l'aigua**, la Presidència se centrarà en la continuació i la possible finalització dels treballs legislatius sobre els projectes d'esmena de les Directives sobre substàncies prioritàries en l'aigua. La Presidència també està a l'espera de la comunicació sobre la resiliència hídrica.

La Presidència polonesa, amb l'objectiu de continuar les activitats internacionals que promouen el dret a un medi ambient net, saludable i sostenible, participarà en l'elaboració de posicions de la UE per a les reunions de la Conferència de les Parts dels **Convenis de Basilea, Estocolm i Rotterdam** i la 15a reunió de la Conferència de les Parts del **Conveni de Ramsar**.

A més, la Presidència polonesa, adherint-se al mandat de negociació adoptat pel Consell l'octubre de 2024, s'encarregarà de la coordinació de la posició de la UE per a la continuació de la 16a reunió de la Conferència de les Parts del **Conveni sobre la Diversitat Biològica**.

Impacte del tractat EU- Mercosur per al sector agroindustrial europeu

El recent tractat de comerç entre Mercosur i la Unió Europea ha generat una intensa discussió en l'àmbit polític, econòmic i social, especialment pel que fa a les seves possibles conseqüències per al sector agrícola europeu. Aquest acord busca facilitar el comerç entre els països del Mercosur (Brasil, Argentina, Uruguai i Paraguai) amb els Estats membres de la UE, eliminant aranzels en nombrosos productes, amb l'objectiu de crear un mercat més integrat. Així com crear una potència alternativa a la regió, en una disrupció a l'avanç de la Xina i la posició hegemònica que exerceix EUA com a principal soci comercial dels països al sud del riu Bravo.

El tractat, que ha trigat més de 20 anys a negociar-se, representa un dels acords comercials més ambiciosos del món. Per als països del Mercosur, el principal atractiu és l'accés preferencial al mercat europeu per als seus productes agrícoles, com la soja, sucre i etanol. D'altra banda, la UE espera beneficiar-se de majors oportunitats d'exportació per als seus béns industrials, automòbils, productes farmacèutics i serveis. A més, l'acord inclou compromisos en àrees com el desenvolupament sostenible i la protecció ambiental.

- S'eliminen els aranzels per a l'exportació d'aquests productes: oli d'oliva (ara del 10%), malta (ara 14%), vi i altres begudes (ara fins al 35%), xocolates (ara 20%).
- Quotes sense aranzels per exportar aquests productes: formatge, 30.000 t (ara 28%), llet en pols, 10.000 t (ara 28%), preparats per a nadons, 5.000 t (ara 18%).
- Protecció davant les imitacions de 350 productes emparats per una figura de qualitat de la UE.
- Exportació als països Mercosur amb els mateixos requisits d'exportació a un altre país europeu.
- Importació de carn de vacú: es permet l'entrada de 99.000 tones de carn de vacum amb un aranzel del 7,5%. Suposa l'1,6% de la producció total de carn de vacum d'Europa (i menys de la meitat de les importacions actuals de Mercosur que són 196.000 tones). Mercosur produeix 10 milions de tones de carn de vacum a l'any, les 99.000 tones suposen el 0,7% de la seva producció.
- Importació d'aviram: entrada de 180.000 tones d'aviram sense aranzel en cinc anys. Suposa l'1,4% del consum total de la UE.
- Importacions de sucre: no es crea un contingent nou per al Brasil, que disposa d'una quota de 180.000 tones sense aranzels d'acord amb el programa de l'OMC. S'afegeixen 10.000 tones sense aranzels per a Paraguai. Tot això suposa l'1,2% del consum total de sucre de la UE.
- Importacions de mel: Entrada de 45.000 tones de mel sense aranzels en cinc anys. Actualment les importacions són de 30.000 tones. La quota de Mercosur seria del 10% del consum total de la UE.
- Importacions d'arròs: Entrada de 60.000 tones sense aranzel en cinc anys. Mercosur exporta ara 100.000 tones. La quota suposa el 2% del consum UE.
- Es crea un fons de reserva de 1.000 milions d'euros per donar suport al sector en "l'improbable" cas de produir-se repercussions negatives (últim discurs d'Ursula Von der Leyen).

EL CONTEXT POLÍTIC I ESTRATÈGIC

Aquesta obertura comercial presenta oportunitats i riscos significatius per al sector agroindustrial europeu, especialment per a les petites i mitjanes empreses. Particularment, en països com Espanya, Itàlia, Portugal i França, per la seva alta producció agrícola de cereals, sense deixar de banda la qüestió dels controls de qualitat de certs productes que potencialment podrien observar un increment en la seva importació de la regió, a més dels requisits mediambientals més laxos.

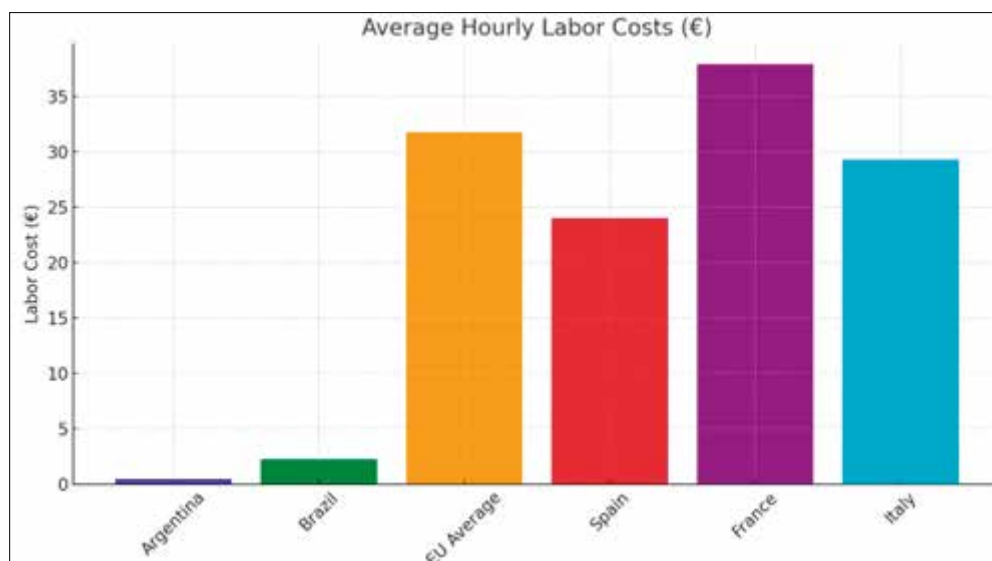
La Comissió Europea estima que el comerç entre la UE i Mercosur podria generar un increment d'aproximadament 4.000 milions d'euros en exportacions anuals per a la UE, mentre que Mercosur obtindria beneficis significatius en eliminar aranzels en sectors estratègics com l'agrícola. En comparació, el tractat comercial entre la UE i el Japó, signat el 2019, abasta una població combinada de 635 milions de persones, la qual cosa representa el 28% del PIB global. En canvi, l'acord Mercosur-UE afecta una població d'aproximadament 780 milions de persones, amb

una participació combinada del 25% en el PIB global. Això ressalta la rellevància econòmica d' ambdós acords, tot i que els sectors involucrats i les implicacions difereixen considerablement.

No obstant això, la subscripció d'aquest tractat planteja serioses qüestions alarmants per al sector primari comunitari, sobretot per a les pimes dels principals productors agrícoles europeus com França, Espanya o Itàlia. Entre aquests grans impactes, destaquen aquells com els de la competència, estàndards de qualitat, i la pèrdua de la sobirania alimentària. Igual, que s'erigeixen nous interrogants com si la firma d'aquest tractat pot en veritat desafiar les posicions comercials a la regió dels dos grans pols econòmics del comerç global dels EUA i la Xina, quan dins el mateix espai comunitari en sectors estratègics i flagships de la Unió Europea com l'automobilístic o els serveis financers més especialitzats, com la banca d'inversió o la gestió d'actius, les companyies comunitàries es troben veient relegades a segon rengle quant a la seva quota del mercat.

EL DIFERENCIAL DE COST LABORAL UNITARI, FONT DE PREOCUPACIÓ DES DEL PUNT DE VISTA DE LA COMPETITIVATAT

Els productors de Mercosur operen amb costos significativament més baixos a causa de la menor regulació laboral i ambiental als seus països d' origen, igual, que els costos de les matèries primeres i capital humà. Per exemple, tan sols el cost mitjà ponderat per treballador cada hora de la Unió Europea és de 31,8€, a Espanya, 24€, França, 37,9€, i Itàlia, 29,3€, respectivament. Mentrestant, que el del Brasil i l'Argentina, els principals tant productors agrícoles de la Mercosur, com economies és de 2,25€ i 0,40€, respectivament.

Font: Elaboració pròpia amb base a les dades d'Eurostat, Trading Economics, i Pricewaterhouse Coopers.

EL PROBLEMA DE L'HOMOGENEÏZACIÓ D'ESTÀNDARDS

Primer, els estàndards de producció a Europa exigeixen alts nivells de benestar animal, control de pesticides i condicions laborals justes, la qual cosa incrementa els costos de producció. En contrast, els països del Mercosur no estan subjectes a les mateixes normatives estrictes, cosa que els permet oferir productes a preus més baixos. Això podria inundar el mercat europeu amb productes agrícoles barats, posant en perill la viabilitat dels agricultors europeus, especialment els petits i mitjans productors que no poden competir en aquestes condicions.

Situacions comparables amb les inconformitats expressades per agricultors espanyols per la importació de productes d'origen marroquí, o la dels agricultors francesos amb la importació de productes espanyols, els quals en ambdós hi ha grans diferències de costos de producció que permeten comercialitzar el producte a preus inferiors als del país receptor.

Segon, l'impacte de la producció de qualitat, que és fermament controlada tant per les autoritats a nivell comunitari, com les de cada Es-

tat membre. Per tant, ex-igint estrictes requisits en termes de l'ús del sòl, processament del producte, pesticides, entre altres factors. Gràcies a això, Europa és coneguda per la qualitat dels seus productes agrícoles, que fins i tot endureixen els controls quan es tracta de denominacions d'origen o zones en específic disminuint el marge de l'agricultor, encara que augmentant la qualitat del seu producte. Països com Espanya, Itàlia, França i Portugal han construït marques reconegudes globalment gràcies a la seva tradició i excel·lència agrícola. No obstant això, l'entrada de productes del Mercosur podria desestabilitzar aquests mercats, a causa dels preus inferiors, igual, que controls de qualitat més laxos imposats als països de la Mercosur.

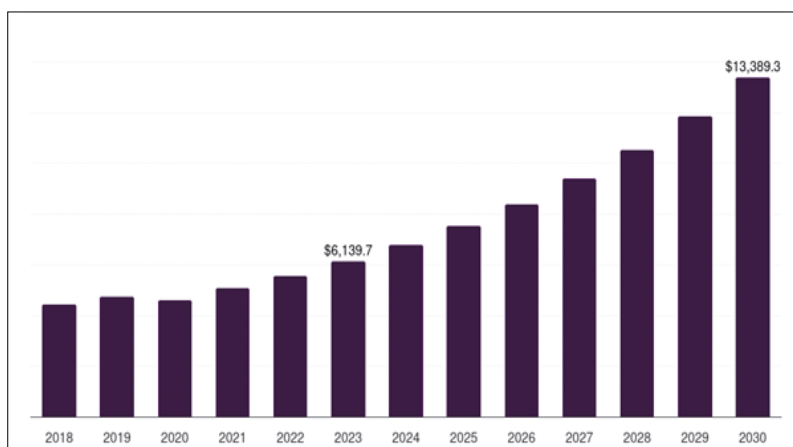
Per exemple, el sector carni europeu, particularment a França i Itàlia, enfronta una amenaça directa per les importacions massives de carn de vaca del Brasil i l'Argentina. Aquests països tenen una gran capacitat de producció a baix cost, la qual cosa podria reduir la demanda de carn europea d'alta qualitat.

CEREALS I BIOCOMBUSTIBLES: LA PRINCIPAL AMENAÇA PER A FRANÇA

Altres sectors especialment afectats inclouen: cereals, la importació de soja i blat de moro del Brasil i Argentina podria desplaçar els productors europeus. Segon, les hortalisses europees podrien enfrontar una disminució de competitivitat enfront de les importades de menors costos de producció de les anteriors, representant una amenaça directa per a les companyies productores d'hortalisses a Bèlgica, Holanda, o Àustria. Fruites i verdures, la competència de fruites tropicals i altres cultius del Mercosur podria impactar els productors de fruites mediterrànies.

La qüestió del biocombustible procedent de cereals és clau per entendre la reacció del principal afectat per aquest acord: França. En termes d'ingressos, França va representar el 6,2 % del mercat mundial de biocombustibles el 2023.

Font: [grandviewresearch](https://www.grandviewresearch.com)

A Europa, es projecta que el mercat de biocombustibles de França lideri el mercat regional en termes d'ingressos el 2030. S'espera que el mercat de biocombustibles a França assoleixi uns ingressos projectats de 13.389,3 milions de dòlars per al 2030, creixent a una taxa anual composta de l'11,8 % de l'entre 2024 i 2030.

IMPACTE SOBRE LA INDÚSTRIA AGROALIMENTÀRIA EUROPEA

Una altra de les clàusules de l'acord són els compromisos mediambientals, un dels majors factors que exerceix pressió sobre la indústria agroalimentària a Europa. El reforçament al compliment de compromisos com els acords de París és absolutament inferior als països del Mercosur, que als estats comunitaris. A més, d'estar subjecta a la inestabilitat política característica d'aquestes nacions, que davant els canvis d'administració entre esquerra i dreta aquest reforçament pot passar de precari a inexistent.

La ratificació d'aquest tractat pot arribar a estendre encara més la desforestació en aquests països per donar pas a la producció agrícola, una pràctica bastant comuna en països com Brasil, que és la principal amenaça al sector agroindustrial europeu.

En conclusió, el tractat UE-Mercosur presenta desafiaments significatius per al sector agroindustrial europeu. Els principals riscos inclouen la competència deslleial a causa dels costos laborals substancialment menors a Mercosur (2,25€/hora al Brasil vs 31,8€/hora a la UE), estàndards de qualitat menys rigorosos, i afectació a sectors que es poden veure perdedors en termes nets.

Tot i que l'acord promet beneficis comercials de 4.000 milions d'euros en exportacions per a la UE, les preocupacions sobre la sostenibilitat ambiental i l'impacte en les pimes agrícoles europees són significatives. El compliment de compromisos mediambientals a Mercosur també genera dubtes, especialment considerant la inestabilitat política de la regió.

SURTEN A EXPOSICIÓ PÚBLICA ELS REGLAMENTS I ORDENANCES DE LA COMUNITAT DE REGANTS DEL PENEDÈS

Després de sis mesos de reunions i, teòricament debats entre els interessats, recentment han sortit a exposició pública les seves Ordenances i Reglaments. L'Administració ha tirat pel dret i, fent cas omís de les peticions fetes de reduir la velocitat amb que s'ha tramitat tot plegat.

El present article és continuïtat del que vam publicar a la Drecera número 206 de juliol-agost de 2024. En aquell donàvem la benvinguda a aquest macro projecte de regadiu pel Penedès. I especialment per que havia de servir per a reduir els devastadors efectes de la persistent sequera que estem vivint. La imatge de ceps morts ha estat i segueix frapant.

CRONOLOGIA DELS FETS

Des dels seus inicis no ens hem negat a que tirés endavant tot plegat. Però el caire que ha pres, i de la manera com s'ha treballat, no ens ha agradat gens. Al respecte us fem un xic de resum històric.

El 17 de juliol de 2024 surt la primera notícia oficial. Per Edicte de l'Ajuntament de Sant Jaume dels Domenys es convoca a la Junta General Constitutiva de la Comunitat de Regants del Penedès, pel 20 de setembre de 2024

Donada la data en que es convocava, en plena verema, l'Institut Agrícola va enviar varies cartes demanant un ajornament de la data. Alhora, la urgència en que es convocava, i el període estiuenc i vacacional pel mig, no donava temps per a què els interessats poguessin estudiar i situar-se amb la proposta. Tot i així, la convocatòria no es va posposar.

Posteriorment, donades les formes amb que es treballava per, teòricament, redactar el text de les Ordenances i Reglaments de la Comunitat, es van presentar cartes a la Consellera de Territori, al Conseller d'Agricultura, a l'Agència Catalana de l'Aigua, i a l'Alcalde de Sant Jaume dels Domenys, fent-lis palès la manca de transparència i democràcia que hi imperava.

Així mateix, el 12 de desembre de 2024 vam convocar als nostres socis i a representants d'associacions empresarials agràries del Penedès a una reunió informativa a La Granada. En aquesta, amb un nombrós número d'assistents, els vam explicar com anaven les coses i el nostre plantejament. Vam seguir reiterant que la portada d'aigua de reg per les vinyes era quelcom molt interessant i atractiu. Però el que no ens semblava gens correcte era l'actitud de menyspreu, prepotència i imposició de les Administracions promotores. Les propostes de millora i replantejament que vàrem fer arribar a la Junta Constitutiva, mitjançant els nostres representants, varen ser ignorades i aparcades, sense cap mena de justificació.

Entenem que s'ha volgut córrer a muntar una Comunitat amb pressa i corrents, sense donar massa temps a estudiar les possibilitats d'organització i gestió disponibles, que siguin viables i la forma que sigui més adient, econòmica i còmode. Cal recordar que estem parlant de milers d'hectàrees de conreu i de possibles regants. I que les infraestructures necessàries per a poder-ho posar en marxa són inexistentes, nombroses i ingents. Amb una sola Comunitat no es pot, ni es podrà, abastar-ho.

Així les coses, el 30 de gener de 2025 la Junta General Constitutiva aprova les Ordenances i Reglaments de la Comunitat. Alhora, recentment, i en compliment de la normativa, ha sortit a informació pública aquestes Ordenances i Reglaments aprovats. És per això que presentarem les corresponents al·legacions, de les quals en fem un resum tot seguit.

PROPOSTES DE MODIFICACIÓ DE LES ORDENANCES

Constitució i denominació (article 1)

La figura jurídica idònia per a gestionar una Comunitat de regants de més de trenta mil hectàrees de superfície és la de **COMUNITAT GENERAL DE REGANTS**. L'àmbit d'actuació de sis comarques fa inviable que amb un sol organisme es pugui gestionar i administrar una comunitat de regants tant àmplia. Aquesta coordinaria i aglutinaria un seguit de Comunitats de Regants, cadascuna amb un àmbit territorial molt més petit i gestionable. Poden ser una per comarca, o una per cada estació depuradora, o de qualsevol altre manera.

A les conques internes de Catalunya no es disposen de precedents, però sí a la resta. Exemples d'aquestes ho són el Canal Segarra-Garrigues, els Canals d'Urgell, el Canal de la dreta de l'Ebre o el Canal de Catalunya i Aragó. Tots ells d'àmbits supracomarcal i amb milers de regants. Per tant, d'experiència al respecte, n'hi ha.

El fet de constituir-se en Comunitat General no ha d'alterar la unitat del projecte de reg. Aquest es pot licitar en conjunt, però contemplar la gestió i explotació per fases o territoris. I en cadascun d'aquests ho gestionarà la seva pròpia Comunitat de regants, amb major proximitat i una ponderació de les decisions d'acord amb la mitjana de superfícies de les finques.

Àmbit territorial (article 2)

D'acord amb la normativa cal exposar un plànol de l'abast territorial de la Comunitat de Regants. Però aquest no consta exposat ara. Per la qual cosa es demana còpia del mateix. Aquest ha de recollir els terrenys amb cultiu llenyosos. La manca d'aquest planell i la possibilitat d'al·legar el fet de voler o no estar-hi suposa una indefensió del propietari.

Finalitats i objectius de la Comunitat (article 4)

La finalitat principal ha de ser el reg dels conreus llenyosos. No ha de ser possible, com es deixa entreveure, altres usos –habitatge, industrial, ramader, recreatiu, etcètera. Pel que fa als aprofitaments d'aigües ja existents, se'ls ha de respectar, donant-lis la possibilitat d'afegir-se a la Comunitat o no, però de forma voluntària, no imperativa.

Membres de la Comunitat de Regants (article 5)

L'Annex 2, consistent en el llistat de membres de la Comunitat –Padró d'Usuaris– tampoc consta a l'Edicte. Per la qual cosa es demana còpia del mateix. D'aquesta manera tothom sabrà si se l'ha inclòs o no, i al·legar el que escaigui.

Número de vots (article 7 i Annex 2)

L'Annex 2, amb el número de vots que s'assigna a cada regant no consta publicat. Per la qual cosa, es demana còpia del mateix. I més quan en aquest es determina el seu dret de vot. Així mateix, es proposa que la superfície mínima amb dret a vot s'estableixi en tres hectàrees –no una, com ara. Per sota d'aquest valor caldrà agrupar a varis propietaris per assolir l'esmentat mínim.

Pel que fa a la ponderació del vot caldria un millor repartiment. Es dona més prevalença a les petites superfícies que a les grans. Per exemple, si segons l'Annex 3 a **una superfície de 1 hectàrea li correspon 1 vot, a una de 25 serien 25 vots, i en canvi només se li atorguen 10**. Entenem que la ponderació no és massa democràtica, i caldria incrementar el número

de vots per les superfícies grans. Tampoc s'hi indica si la superfície que es contempla és l'existent per a tot l'àmbit territorial de la Comunitat de Regants, o es computa per cada municipi. La lògica seria el primer cas, però seria millor especificar-ho.

Expropiació forçosa i servituds (article 10§3)

Vulnera el dret de la propietat privada i el respecte a percebre una indemnització justa per un bé privat la previsió que qui fixi la indemnització serà la Junta de Govern. D'acord amb la normativa ha de poder-se recórrer la seva decisió, per tal que es fixi l'apreument per part del Jurat d'Expropiació de Catalunya, en via administrativa. I, si ho considera oportú, a la via contenciosa administrativa.

Usuaris no regants (article 11§2)

El text incorpora a uns "usuaris no regants", dels quals no s'especifica qui són, ni quins són els seus drets i obligacions. La seva existència és contradictòria amb l'article 1§1 on es parla, en tot moment que els usuaris són regants "de cultius llenyosos". Aquest precepte, doncs, és del tot incongruent i sense cap mena de claredat. Es proposa la seva supressió

Repartiment de despeses (article 13)

No és just que els possibles interessats en l'aigua es vegin obligats a satisfer les despeses de la portada i distribució de tot l'àmbit superficial, quan l'aigua no arribi arreu. És a dir, demanem que no paguin mentre no arribi l'aigua a la finca. I més quan el propi article 1 estableix que l'àmbit territorial pot variar en virtut dels estudis que estableixin la viabilitat o no de la portada de l'aigua. D'altre manera aquests estan pagant per un dret d'aigua que no és factible.

Altres usos autoritzats (article 16)

Respecte de les Vocalies, es torna a parlar de "diversos tipus d'aprofitaments" o de "diversos usos autoritzats". Tampoc aquí es descriu o defineix a quins s'està referint, creant-se una inseguretat jurídica. Ha de quedar ben clar que l'únic ús permès és el regadiu de cultius llenyosos.

La Junta de Govern (article 23)

El sistema de distribució de les Vocalies demostra, altre cop, que una única Comunitat de Regants no és lògica ni ajuda a la gestió de l'enorme àmbit territorial. Una sola Vocalia ha de representar a cents de regants d'un territori de varis municipis. Això farà que no sigui gens representatiu de les situacions existents i de les casuístiques.

Per tant cal que es canviï l'estructura prevista, passant a una Comunitat General per a tot l'àmbit territorial. Aquesta estarà formada per tantes Comunitats de Regants com territoris –per exemple comarques– o estacions depuradores estiguin disponibles.

Listes de candidatures (article 33§4)

Es necessari establir la durada mínima del procés electoral, doncs el text és confús. Entenem que, entre la convocatòria i la data de les eleccions, a fi i efecte que doni temps a fer tots els tràmits, hi ha d'haver quaranta-cinc dies.

Infraccions greus: canvi d'ús (article 40.k)

Es demana d'incloure, com a infracció greu, el pas de cultiu llenyós a no llenyós.

Evidentment, tot i aquestes al·legacions, repetim, no ens oposarem al projecte de portar aigua de reg. Però sí a la forma en que es vol organitzar i gestionar. I defensarem les nostres propostes per tal que es faci un bon ús dels diners públics i privats per abastar a les finques d'un bé tant preuat com l'aigua.

L'AMPLIACIÓ DE LA ZONA D'ESPECIAL PROTECCIÓ PER A LES AUS DEL DELTA DEL LLOBREGAT ÉS NUL·LA DE PLE DRET

Amb l'aprovació de l'Acord de Govern 165/2024 de l'estiu passat el Govern va aprovar l'ampliació de la Zona d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA) del delta del Llobregat.

Ha estat un llarg procés administratiu de deu anys de durada, i del qual ara ens en volem fer un resum. Així mateix, després de varis informes jurídics, demostrem que aquest Acord de Govern és nul, per haver incomplert nombrosa normativa procedimental administrativa.

BREU RESUM HISTÒRIC

El 2013 l'entitat ecologista Lliga per a la Defensa del Patrimoni Natural (DEPANA) –amb el suport de SEO/BirdLife–, denuncia a la Generalitat de Catalunya, davant la Comissió Europea, per què aquella ha autoritzat un seguit de projectes en la zona protegida del delta del Llobregat. Concretament es tracta del desviament del riu Llobregat, l'ampliació de l'Aeroport i la construcció de nous aparcaments d'aquest.

A partir de llavors s'endega un procés d'enviament de cartes entre la Comissió Europea i la Generalitat de Catalunya, per esbrinar què hi ha de veritat en tot plegat, i quina és la solució possible. Després de varies anades i vingudes, i el pas de temps, donat que la Comissió Europea no és dona per satisfeta amb l'argumentari de justificació, el 18 de febrer de 2021 envia una Carta d'emplaçament. En la mateixa demana explicacions envers l'incompliment de les mesures compensatòries establertes a la Declaració d'Impacte Ambiental (DIA) del projecte d'ampliació de l'aeroport de Barcelona.

La Comissió Europea demana, fonamentalment:

- La retirada dels nous aparcaments mentre no s'avaluï ambientalment de forma positiva.
- L'establiment d'un pla de gestió i pressupost per l'espai protegit.
- La incorporació de l'actual desembocadura del riu Llobregat i la platja de Ca l'Arana a l'espai protegit.

Davant aquest requeriment la Generalitat de Catalunya inicia l'expedient administratiu per donar-hi, teòricament, resposta. Elabora una proposta d'ampliació de la referida ZEPA, la qual llavors tenia una superfície de 935 hectàrees.

El 29 de juliol de 2022 es sotmet a informació pública el projecte d'Acord de Govern pel qual s'aprova la modificació de la ZEPA Delta del Llobregat. **L'Institut Agrícola va presentar al·legacions a dit projecte el 27 d'octubre de 2022.** Alhora va gestionar més de cent setanta escrits d'al·legacions d'interessats que ens donaven suport. **Aquestes al·legacions no seran contestades fins** al setembre de 2024. És a dir, **dos anys després**, i posteriorment a la interposició del Recurs de reposició, del que parlarem seguidament.

El 25 de juliol de 2024 –amb el Govern en funcions– es publica l'Acord de Govern 165/2024, pel qual s'aprova la modificació de la delimitació de la ZEPA del delta del Llobregat. A la vista d'això, sol·licitem al Departament d'Acció Climàtica còpia del seu expedient administratiu. L'expedient no ens serà lliurat fins el 28 d'octubre de 2024.

L'Institut Agrícola, el 25 d'agost de 2024, va presentar Recurs de Reposició contra l'Acord de Govern. Els aspectes més destacats foren:

- Manca de legitimació de l'aprovació per un Govern que estava en funcions.
- El Parlament de Catalunya s'oposa a l'ampliació (Moció 254/XIV del Parlament de Catalunya, de 5 d'octubre de 2023).
- Manca de resposta a les al·legacions presentades a la proposta d'Acord.
- Inexistència del Pla de gestió de la ZEPA actual. Cosa que demana la Comissió Europea, i, que, a hores d'ara, segueix pendent.
- Carència d'estudis científics ornitològics fets seguint els protocols establerts.
- Incompliment de la creació de taules de treball conjuntes amb els Ajuntaments i entitats del territori.
- Manca de l'informe d'afectació a l'activitat agrària i la compatibilitat de la protecció amb aquella.

Recurs de reposició que, a hores d'ara, encara no ha estat resolt. Per la qual cosa resta oberta la possibilitat d'interposar Recurs contenciós davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya abans de finals de març. És una possibilitat a la que ens hi veurem obligats si abans el Govern no declara nul l'Acord.

Durant el setembre i novembre de 2024 vam assistir a reunions amb la Consellera de Territori per tal de cercar una solució i, especialment, per declarar nul l'Acord de Govern. Tot i això, dels arguments facilitats, i una aparent predisposició a fer-ho, no ho ha fet. La Conselleria només vol tirar endavant, donant per bona l'ampliació i redactar un Pla de gestió de tota la ZEPA, l'anterior i l'ampliada.

El 3 de desembre de 2024 **L'Institut Agrícola**, un cop rebut l'expedient administratiu, **presenta una ampliació del Recurs de reposició. Es demostra que l'ex**

pedient està caducat per haver transcorregut, amb escreix, la durada màxima de tramitació d'un any. Realment van ser 21 mesos. El 21 de gener de 2025 es presenta un altre escrit indicant un altre fet que fa nul l'Acord de Govern. Aquest és que a resultes d'unes al·legacions presentades a la proposta d'Acord, es va ampliar la superfície de la ZEPA proposada. Però **aquesta ampliació no es va exposar al públic.** I això incompleix la normativa aplicable. Seguidament ampliarem aquesta informació.

Aquesta situació de nul·litat s'ha posat de manifest, apart de a la Conselleria de Territori, a la Diputació de Barcelona, a l'Àrea Metropolitana de Barcelona, als Ajuntaments de Gavà, Sant Boi de Llobregat i Viladecans, al Parc Agrari i al Consorci dels espais protegits del delta del Llobregat.

Finalment, el 17 de febrer de 2025 organitzarem una reunió a la Cooperativa de Gavà, convocant a tots els afectats i interessats, per explicar-los la situació i el nostre plantejament. (veure pàg 20)

DEMOSTRACIÓ DE LA NUL·LITAT DE L'ACORD DE GOVERN

Amb posterioritat a la interposició del referit Recurs de Reposició, l'agost del 2024, i del qual, a data de redacció del present article, no s'ha rebut cap mena de resposta, vam demanar còpia del seu expedient administratiu.

Després de diverses insistències fetes davant el Portal de Transparència de la Generalitat de Catalunya, del, llavors, Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural, i de la Comissió de Garantia del dret d'accés a la informació pública, se'ns va lliurar.

Consultada i examinada la documentació que consta al referit expedient administratiu **vam detectar que s'havia incomplert el termini legal que ha de transcorre entre que s'acorda l'inici de l'expedient i s'aprova definitivament l'Acord de Govern.**

Tot i que existeix certa discrepància jurídica respecte de la durada màxima que ha de tenir un expedient administratiu de la matèria que ens ocupa, el cert és que, ja sigui en la visió laxa com en la visió estricta, el termini s'ha exhaurit

Els informes jurídics varien entre els genèrics sis mesos de l'article 21.2 de la Llei estatal 39/2015, o l'any de l'article 19.2 de la Llei 12/1985 d'espais naturals. Però en tot cas, i com vam demostrar a l'Administració amb

l'escrit presentat, fent el còmput de cadascun dels tràmits, en el present cas és igual, doncs **s'ha excedit considerablement la durada de l'expedient administratiu.** El còmput total són 487 dies, tenint present que l'inici de l'expedient fou el 27 de juny de 2022 i la finalització el 25 de juliol de 2024.

Conseqüentment l'expedient administratiu de l'Acord de Govern d'ampliació de la ZEPA del delta del Llobregat està caducat i només pot resoldre's la declaració de la seva caducitat. De contrari s'estaria vulnerant la normativa urbanística i ambiental citada, així com donant fermesa a un acte administratiu que no ha complert els requisits de procediment establert.

Però la nul·litat del procés no només es sustenta en una qüestió de terminis de l'Expedient. També hi ha una altra causa igual d'important de nul·litat de ple dret. Aquesta és la inclusió, amb posterioritat a l'exposició pública, i després d'informar les al·legacions dels interessats, d'una zona del terme municipal de Viladecans, coneguda com del **Pi Tort**, que no va ser enviada a exposició pública.

En aquesta ampliació, **hi ha propietaris i gestors als quals no se'ls ha donat tràmit d'informació pública.** Conseqüentment, es genera indefensió i vulneració dels seus drets més bàsics, alhora que incompleix la normativa legal que exigeix una nova exposició quan es modifiqui la delimitació inicialment exposada.

COM SEGUIRÀ?

Per part de l'**Institut Agrícola** ja hem manifestat, per activa i per passiva, quina és la situació jurídica d'aquest Acord de Govern. **Entenem que s'ha de tirar enrere tot plegat, i replantejar la situació i la solució que es vol donar al requeriment de la Comissió Europea.** Doncs amb la simple ampliació de l'espai protegit no es dona resposta al que ens reclamem. Per la qual cosa l'expedient seguirà obert i, el que és més probable, amb la imposició de multes econòmiques coercitives per a que es solucioni adientment.

Per part de l'**Institut Agrícola**, si en breu no s'atura tot, **durem a terme les actuacions judicials pertinents per a que així sigui.** Especialment a la vista de la mala execució de la cerca d'una solució al requeriment comunitari, amb l'ampliació d'un espai on actualment, en bona part del mateix, hi ha explotacions agroalimentàries que mantenen a centenars de famílies, i són espill d'una agricultura puntera i de proximitat. I això no ens ho deixarem prendre tant fàcilment.

RESUM DE LA CRONOLOGIA DE L'ACORD DE GOVERN 165/2024 D'AMPLIACIÓ DE LA ZEPA DEL DELTA DEL LLOBREGAT

2013

1

DEPANA i SEO/BirdLife denuncien a la Generalitat davant la Comissió Europea.

S'inicia el procediment INFR (2020) 4133.

2

18 de febrer de 2021

La **Comissió Europea** demana,

- Retirada dels nous aparcaments de l'Aeroport.
- Pla de gestió i pressupost per l'espai ZEPA al 2006.
- La incorporació de la desembocadura del riu i la platja de Ca l'Arana.

juny - juliol de 2022

3

27/06/2022 - S'inicia l'expedient administratiu de la Generalitat d'ampliació de la ZEPA del Delta del Llobregat.

29/07/2022 - Es sotmet a informació pública el projecte d'Acord de Govern.

4

27 d'octubre de 2022

L'**Institut Agrícola** presenta les seves al·legacions i les de més de 170 afectats.

juliol de 2024

5

27/07/2024 - **Govern en funcions** aprova l'Acord de Govern 165/2024 d'ampliació de la ZEPA.

31/07/2024 - L'**Institut Agrícola** sol·licita l'expedient administratiu de l'Acord de Govern.

Eleccions al Parlament de Catalunya el 12 de maig de 2024.
Canvi de Govern: d'ERC a PSC

6

25 d'agost de 2024

L'**Institut Agrícola** presenta **Recurs de Reposició** contra l'Acord de Govern:

- **Manca de legitimació d'un Govern en funcions.**
- **El Parlament de Catalunya es va oposar a l'ampliació (Moció 254/XIV de 5/10/2023).**
- Manca de resposta a les al·legacions. Ho feren dos anys després.
- Inexistència del Pla de Gestió de la ZEPA 2006. Segueix pendent, encara.
- Carència d'estudis científics ornitològics.

Recurs de Reposició **que no s'ha resolt**.
Resta oberta la possibilitat d'interposar Recurs contencios davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya

3 de desembre de 2024

7

L'**Institut Agrícola** presenta una ampliació del recurs de Reposició.

Es demostra que l'expedient està caducat per haver-se excedit de termini. És nul de ple dret.

8

21 de gener de 2025

Comuniquem a la Conselleria que l'Acord de Govern inclou una part de territori que no va ser sotmesa a informació pública, fet que incompleix la normativa aplicable.

L'Institut Agrícola informa als empresaris agraris sobre la nul·litat del procés d'ampliació de la Zepa del Delta del Llobregat

La reunió informativa, celebrada el 17 de febrer, va comptar amb la col·laboració de les Cooperatives de Gavà i Viladecans

La reunió informativa va comptar amb un públic nombrosos degut a la importància dels temes tractats en l'ordre del dia.

Els assistents van ser informats de les darreres novetats envers les **accions dutes a terme en contra l'ampliació de la ZEPA del Delta del Llobregat**, que afecta greument al sector agroalimentari i a l'activitat empresarial de la zona. Els representants de les Cooperatives i de L'Institut Agrícola els hi van fer saber que aquest tema està en un punt de **pura decisió política**.

Tal i com es va detallar, el Govern actual ja ha estat informat de totes les maneres possibles sobre les irregularitats d'aquest procés. Fins i tot, se'ls ha comunicat l'existència d'un informe jurídic que demostra que l'expedient estava ja administrativament caducat i era **nul de ple dret** en el moment de l'aprovació de l'ampliació de la ZEPA que, a més, va ser presa per un Govern en funcions i per tant, no legitimat per prendre aquest tipus de decisió.

També s'ha comunicat al Govern que una part del territori de Viladecans inclosa en l'ampliació de la ZEPA en el moment de la seva aprovació no va passar per un procés d'exposició pública, fet que atempta greument contra els drets dels afectats.

L'Institut i les cooperatives van concloure que cal que les alcaldies del municipis afectats (Gavà, Viladecans i Sant Boi) pressionin, en defensa dels drets dels seus ciutadans, per a que el Govern finalment prengui consciència de la problemàtica que representa continuar amb un procés d'ampliació de la ZEPA del tot irregular que causarà uns perjudicis irreparables a l'economia del Delta del Llobregat i no evitarà les sancions derivades de la carta d'emplaçament de la Unió Europea.

l'economia agrorural a l'entreforc

**empresa, territoris i
medi ambient**

L'INSTITUT AGRÍCOLA CATALÀ DE SANT ISIDRE

*Associació d'Empresaris Agraris
des de 1851*

institutagricola.org
xarxanatura2000.com
ladrecera.com